

# KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU



INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 59 (5)

IZDAN 1 SEPTEMBRA 1940

## PATENTNI SPIS BR. 15997

Jovanović Rajko, Uzovnice, Jugoslavija.

Higijenska bunarska česma.

Prijava od 27 jula 1938.

Važi od 1 aprila 1939.

Higijenski bunari (kao „Karijel“ pumpe i druge) odlični su ali su skupi, te seljačkom delu naroda nepristupačni. Najveći nedostatak bunara je čistoća, jer se voda u njima može lako zagaditi. A čista voda je potrebna našem telu od hleba.

Evo načina da se bunar pretvori u česmu sa neznatnim izdatkom, dodajući bunaru napravu 1 — „Iskretač kofe“, koja sama iskrece kofu te iz nje izručuje vodu u vidu česme.

Svakom bunaru, u cilju da se kofa ne dohvata rukom, i da se lakše vadi, može se sa neznatnim izdatkom dodati bunaru iskretač kofe. Ako se želi izliv vode u vidu česme, može se sa malo većim, ali takođe neznatnim izdatkom dodati još i mali plehani rezervoar, sa lulum ili slavinom za izlaz vode. Naročito je potrebno na ovaj način najjeftiniji i najlakši asanirati javne bunare kao: školske, vojničke i bunare na železničkim stanicama. Njih treba u interesu narodnog zdravlja najpre asanirati. Inače, za svaki bunar, javni ili privatni, ovaj način asaniranja je dobro došao i svakome je omogućeno da ga izvede, jer nije skup.

Slika I pokazuje položaj iskretača kofe (1) i kofe (3) pre ili posle zahvatanja vode u kofu. Slika II pokazuje položaj iskretača kofe (1) i kofe (3) u trenutku izručivanja vode iz kofe (3) u rezervoar (4).

Naprava „Iskretač kofe“ (1) pravi se od gvozdene šipke (rundajzna), pocinkovane da ne oksidiše. Ram ove naprave pravi se prema veličini kofe. Ram se savija na jednoj petini svoje dužine pod uglom od oko

40°, tako da gornji poluprečnik kofe bude jednak razmaku krakova rama (1a i 1) da i gornji deo kofe naleže na duži krak rama (1). Kroz oba mesta gde je ram savijen prolazi osovinica (2), koja se na krajevima savija i u zid bunara ukucava, ili se pruža s kraja na kraj ograde bunara, više mesta na kome želimo da nam voda izlazi u vidu česme. Kofa (3) ima ravan nosač, za koji se hvata, u vidu prečnika — a ne polukružan kao ostale kofe, Uže, koje izvlači kofu, provuče se prethodno kroz rupu na sredini kraćeg kraka iskretača kofe (1a), pa se veže za kofu. Kad se izvuče puna kofa vode iz bunara, ona se u putu na više neprimetno zaustavi na kraćem kraku iskretača kofe (1a). Kad točak bez zadržavanja okrenemo još više, ovaj će krak (1a) povučen uže, da se diže naviše, zajedno sa kofom, a donji — duži krak iskretača kofe (1) podizaće donji kraj kofe i iskrenuće kofu. Voda će se izliti u rezervoar (4), a iz njega kroz lulu, ili slavinu (5) napolje. Ova lula može imati slavinu prema potrebi. Kad okrenemo točak na suprotnu stranu, kofa će se zajedno sa iskretačem vratiti u raniji položaj. Tako se to stalno ponavlja brzo i lako.

Rezervoar (4) namešta se ispod osovine iskretača kofe (2) toliko niže da se u rezervoar izlije sva voda iz kofe. To se prethodno probama udesi, pa se tek onda onda osovinica učvrsti kao stalna.

Sve ovo je u interesu zdravlja: da se kofa ne dohvata, kojekakvim, nečistim rukama, da se voda ne zagadi. Ovako bunar pretvaramo u higijensku bunarsku česmu.



**Patentni zahtev:**

Higijenska bunarska česma naznačena time, što se sastoji iz iskretača kofe (1), koji je osovino (2) utvrđen u ogradu bunara, da se može kretati, i kroz čiji je deo

(1a) provučeno uže za kofu (3); i iz rezervoara (4) od cink-pleha sa lulom (5), pri čemu iskretač, kada kofa puna vode dođe do dela (1a) iskretača, iskrene kofu, voda se izlije u rezervoar i kroz lulu izide.

IZDAVA I SEPTEMBRA 1940

KLASA 50 (5)

PATENTNI SPIS BR. 15997

Jovanović Ranko, Urošnica, Jugoslavija

Higijenska bunarska česma

Vrijed od 1 aprila 1938

Prijava od 27 jula 1938

10. tako da kroz poluprotivni kotl puds  
jednom trenutku kofa sama (u i) da  
i koristi kao tako nista na dnu kotla ka-  
me (1). Kofa ova mjesto gdje je van svjetla  
prijest osovina (2), koja se na krajovima  
savija i u vid bunara ukazuje ili se pruža  
i kofa na kraj ograde bunara, više mjestu  
na koje kofa ili nam vode izlazi u vidu  
česme. Kofa (2) ima ravnost koja ka kofu se  
prijest, u vidu prednja- a ne polukružna  
kao ostale kofe, i kofe izlazi kofu  
prijest se prednja kotl rupa na sredini  
krajek kofa iskretača kofe (1a) pa se ve-  
že za kofu. Kad se izvede puna kofa vode  
iz bunara, ona se u vidu na više odpru-  
no izvodi na istom kraju iskretača ko-  
fe (1a). Kad kofa ova kofa kofa ova  
nema još više ova kofa (1a) povučen  
nizom, da se više nista, zajedno sa ko-  
fom u kotl — dnu kofa iskretača kofe  
(1) podizak donji kofe i iskrena  
kofa voda će se izli u rezervoar (4), a  
je nista kroz lulu ili slavinu (5) napoje.  
Ova lula može imati zavrtanu prednju potku-  
ku. Kad otkriveno točak na suprotnu stranu,  
kofa će se zajedno sa iskretačem vratiti u  
trajni položaj. Tako se to stalno ponavlja  
druko i lula.

Higijenska bunarska česma, naznačena time, što se sastoji iz iskretača kofe (1), koji je osovino (2) utvrđen u ogradu bunara, da se može kretati, i kroz čiji je deo (1a) provučeno uže za kofu (3); i iz rezervoara (4) od cink-pleha sa lulom (5), pri čemu iskretač, kada kofa puna vode dođe do dela (1a) iskretača, iskrene kofu, voda se izlije u rezervoar i kroz lulu izide.





